

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadónálban átvéve:
 Egész évre — — — 16 kor.
 Negyedévre — — — 4 c
 Zsolyben háshoz hordva:
 Egész évre — — — 20 kor.
 Negyedévre — — — 5 c
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre — — — 24 kor.
 Negyedévre — — — 6 c

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hét és
 kedd utáni napok kivételével.

Beiratkozás és kiadónálban:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 2.

Amennyiben a kiadónálban
 vagy megvásárolás nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadónálban intézendők.

Árnyék minden nap 3 fillér.

NAGYVÁRAD, június 20.

A gárda küzd.

(—a.) Nem hiúságnak tulajdonítjuk azt, hogy a függetlenségi párt hivatalos jelöltje ellen fellépett itt Váradon a bukott rendszernek egyik tagja, aki két évtizeden át mindig hűségesen támogatta a mindenkori kormányokat. Nem személyi hiúság az oka ennek a mai választási küzdelemnek, hanem a hatalomhoz való görcsös ragaszkodás.

A volt szabadelvűpárt Nagyváradon még mindig nem tud beletörödni a rendszerváltozásba. Még mindig nem akarják hinni, hogy elvesztették a talajt lábuk alól, hogy letűnt az ő csillaguk és nem is fog az többé feljönni soha.

Oh Tisza Kálmánnak emlékezetes bukását »buta véletlen«-nek tulajdonították. Pedig az már a lelkeknek a lidércnyomás alól való felszabadulását jelentette és csak a függetlenségi párt szerveztlenségén és egyes tagjainak a radikális elemekkel való folytonos kacérkodásán múlt, hogy akkor még nem tudták végleg leszámolni a liberális párttal.

De ami ehhez még hiányzott, azt meghozta is a rendszerváltozás. Ha kételkednek még benne a liberális és haladó elemek, majd eloszlatja kételyüket hisszük a mai választás, mely utolsó erőpróbája lesz a hajdan híres gárdának.

Ők maguk sem valami nagyon bizonyos győzelmükben. Ha biztos kilátásuk lett volna, más névvel indultak volna az ütközetbe, amelyet kezdetben sűrűn emlegettek.

Jelöltjük különben tagadhatatlanul tartalmas ember, jó szónok, képzett fő és kiváló műzléssel bíró férfiú, ki a közpályán érdemeket szerzett. És bár szabadkőműves, de nem tartozik a radikális irány hívei közé; ennek nem egyszer adta tanujelét hosszas keleti nyilvános szereplése alatt.

Fentebb is hangsúlyoztuk, hogy nem a hiúság állította őt oda, hanem a pártérdek.

Az országos szabadelvűpárt feloszlása után feloszlatták ugyan a váradi szabadelvűpártot is, de csak úgy színleg. Mikor látták, hogy a biharmegyei szabadelvűpárt nem oszlott fel, hanem átalakult mezei párttá, ők is arra gondoltak, hogy a városi és társadalmi életben továbbra is megtarthatnák befolyásukat.

Bár a politikában a néhai generális nyomán mindig lemondást hirdettek; ők maguk nem tudnak és nem akarnak lemondani. Visszasír lelkük az elmúlt boldog idők után, mint egykor a pusztában vándorló és a mannára ráunt zsidók visszakiváncsoltak Egyiptom husos fazekai után. Ez a törekvés adja kezükbe a zászlót, ezért mennek ma a küzdelembe.

Hogy csakugyan erről van szó, mutatja az a körülmény, hogy pártjuknak

ugynevezett nagybizottságát a régi szabadelvűpárt listájából állították össze, csak kibővítették azt az áprilisi választás tanulságai alapján a bokányisták névsorával. Így kerültek egy pártba a régi közjogi merev konzervativizmus hívei a legdühösebb szabadkőművesekkel, — az ultra-radikálisokkal. Ez persze nemhogy vonzerőt gyakorolna, hanem inkább elriasztja az embereket ugynevezett pártirodájuktól, hol nem győzik elkönyvelni a bizottsági tagságról való lemondásokat és tiltakozásokat.

A felbuzdult hazafias érzelmeknek diadalmas útjában már nem állhat meg az ilyen gát még az egykor híres gárda ősi fészkeben Nagyváradon sem. A nemzeti irány győzelmes előnyomulását nem fogják megakasztani még az előtérbe tolt személyes érdekek és személyeskedések sem.

Itt nem személyi érdekről van többszó, hanem komoly elvi dologról.

Nagyvárad polgársága elég érett ahhoz, hogy ezt felismerje és meggyőződéséhez híven azt az irányt támogassa szavazatával, amelytől országunk nagy többsége nemzeti jólétet vár és remél.

Barabás az aradi mandátumot tartja meg. Bécsből jelentik a Magyar Távirati Irodának: *Füst* Gyula, a képviselőház elnöke; délelőtt felkereste *Barabás* Béla orsz. képviselőt a delegációs ülésen és jelezte neki, hogy megkapta ugyan az az aradi képviselőségről

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Rejtett vagyonok.

(Egy párizsi rendőrbíró emlékirataiból.)

A világvárosok állandó regényalakja, a dusszagdos koldus, sokkal sűrűbben fordul elő a valóságban, semhogy kizárólag regényalaknak vehetnők. Higgyék el, több a gazdag koldus, mint első tekintetre hinnők. Az én kezeim között nem egy akadt, sőt volt olyan is, aki valódi tőkepénzesnek illett be: kerek kétszáz ezer frankot rejtgetett a rongyai alatt. Mi módon? Milyen arányban gyűjtik ezek a koldusok a kincseiket? — ez a kérdés régóta érdekelt és kutatásainak valóban meglepő volt az eredménye.

1889-ben a Saint-Sauveur-utcában egy öreg kéregető hagyatékában 75,000 frankot találtak. A pénz mellett valóságos naplójegyzetek is voltak a bevételekről. Ezek a jegyzetek husz éven át napról-napra feltüntették, mennyit kért az egy koldus. Az átlag-kereset megközelítia őt hat frankot naponta. De a Saint-Sauveur-utcabeli koldus nem elégedett meg a könnyű-életesség aratásával, hanem spekulált is, még pedig a — tőzsdén. Ott szerezte a vagyona javarészt.

Egy másik koldus igazi kétlaki volt. A koldusrongyokon kívül üzlete is volt a Szajna partján, a hajóskocsmák szomszédságában; miáltal a belváros fényes utcáiban kéregetett, a felesége az üzletet vezette. A hatóság természetesen mit sem tudott erről a jómódu

koldusról, mignem a véletlen vezette rá. Egy detektív tudniillik fölismerete, amikor a feleségével Bougivalban vacsorázott, szép fehér terítékes asztalnál, drágán és kedélyesen. Amikor a detektív kérdőre vonta őt, a kolduson izléses ruha és a zsebében aranyóra volt.

Ezek azonban csak közönséges típusai a különlegesnek. Az igazi regényalakok másfélék. Számomra legemlékezetesebb volt ezek között egy Fernan Morisset nevű koldus, aki egymaga igazi tanulmány tárgya lehetett.

— A színházak bejárata előtt, amikor éjfél tájban véget érnek az előadások és kitűdül a közönség, felbukkant Morisset, a legklasszikusabb koldus-típus. Magas, elegáns alak volt, igazi ur; hanem az arckifejezése első pillantásra mély szánalmat keltett. Mindig a drámai színházakat kereste fel, mert oda jószívű emberek járnak, akiket az előadás már érzékenyen tett. És a kitűdülő közönség árjában ott állott, kallappal a kezében és csak annyit mondott:

— Uram, egykor én is gazdag voltam!
 Aki hallotta, okvetlenül ránézett és a keze önkénytelenül a zsebébe nyult, hogy a koldust megajándékozza. Morisset némelyik este tíz husz aranyat is kapott. Bevételei lényeges összefüggésben voltak mindig a darab témájával, amely színre került; az olyanféle darabok, mint a Szegény ifjú története, a szerző és a direktor mellett legtöbbet jövedelmeztes a genialis koldusnak, aki nagy emberismeretre alapította az üzletét. Jól tudta Morisset, hogy a rongyos, vagy éppen nyomorék kolduson csak a szakácsnők szíve esik meg, a jómódu ember

azonban elfordul a rut látványt nyújtó, csuszó-mászó koldustól. A gazdagok még a könnyű-életességükben is szeretik az izlésséget. — ezért volt Morissetnek mindig tiszta gallérija és közelője.

A kilencvenes évek végén Morisset egy napon eltűnt a párizsi utcákból és évekig híre sem hallottam. Amikor a véletlen ismét a nyomára vezetett, nem csekély meglepetésemre, alapos változást találtam az életmódjában. Fenn a bretagnei tengerparton lakott, — a maga házában; ez a ház igazi kis kastély volt a régi időkben való. Emellett csinos birtok terült el és a környék parasztjai, akik az új földesur előtt kalapot emeltek, bizonyára nem sejtették, hogy a vagyont a párizsi színházak előtt koldulta össze.

Másik érdekes koldus-típus volt a 80-as évek híres Tutule nevű vándor-énekese, egy vén korhely, aki hatalmas vagyont hagyhatott volna hátra, ha nem tékozolja nőkre az aranyait, amiket összekoldult.

Tutule igazi romantikus alakja volt a le-tűnt évtizednek. Költő és énekes, de igazi költő és igazi dalos volt ő. Szelleme vetélkedett a legünnepeltebb íróink ötletességével és Tutule bizonyára irodalmi alkotásokat is hagyott volna hátra, ha — irni tud. Sohasem járt iskolába és állítólag maga sem tudja, hogy mikor, hol született és ki fia? Ott nőtt fel az aszfalton és — a dalszarnokban. A mulató Párizsban nem volt ember, aki nem ismerte őt. Valamennyi éjszakai tanyán, ahol magasra csap föl a hangulat, vezérszerepe volt Tutulenak. A kávé-

való lemondását tudató levelét, ez azonban elkésett. Barabást rendkívül meglepte ez a nem várt értesítés, de Justh Gyula elnök kijelentette, hogy kénytelen a házszabályok 138-ik szakaszát alkalmazni, amely szerint ezt az ügyet döntés végett az összeférhetlenségi bizottsághoz fogja utasítani. Annak a bizottságnak pedig elő van írva, hogy azon megbízó levél megtartását kell Barabás részére kimondania, ahol előbb választották meg őt. A bizottságnak 8 nap alatt kell döntenie és előreláthatólag úgy határoz, hogy Barabás Béla az aradi képviselőiséget tartsa meg.

Ilyen formán a Budapest-erzsébetvárosi mandátum fog megüresedni és ebben a kerületben rendelik el az új választást. A hír, amely éppen a Barabás lemondása folytán bekövetkezett második nagyváradi választás napján kerül nyilvánosságra, érthető meglepetést kelt városunkban és tekintettel Barabás elhatározására, valamint a főváros szóban forgó kerületének exponált voltára ugyancsak váratlanul éri az országos politikai életet is.

Andrássy az alkotmánypártról.

Andrássy Gyula gróf olaszlisztkai választóihoz intézett nyílt levelében az alkotmánypártról ezeket írja;

E párt súlyos válság közepette kérkedés nélkül mondhatom, megállta helyét. A nemzetért, alkotmányért, szabadságért férfiasan küzdött, kimutatta, hogy számítani lehet rá, midőn komoly baj van s ehhez a hagyományhoz hű is fog maradni a jövőben is mindig, védője lesz azoknak a nagy kincseknek, amelyek nélkül a magyar nemzet élete üres is, veszélyeztetett is lenne, emellett azonban az alkotmánypárt mindig azon lesz, hogy megkímélje a nemzetet azoktól a nagy válságoktól, amelyek létalapjait fenyegetik.

A nemzet és a király összhangjában mind-

házak tulajdonosai nemcsak szívesen látták, hanem gazdagon meg is ajándékozták, mert Tutule nyomában jókedv és — dárídó támadt, A vén bohém, mikor alázatosan letelepedett egy kiszemelt társaság asztalához, első szavával meghódította a közönséget. Tizezernél több dalt tudott, vagy rögtönzött, — tizezer kellemesnél-kellemesebb, merészen erős, de művészi színvonalon álló dalt. Tömérdek apró aforizmája és négyesös ötlete él ma is az éjszakák levegőjében.

A dárídó alkalmával ért véget az élete. Vagyont nem hagyott hátra, de a maga bevalása szerint száz frankot is megkeresett némely este: nagyon rossz napja volt az, amelyen csak egy aranyat vitt a — kedvesének. Harminc éves pályafutása alatt bizony csinos összeget szerzett.

Érdekes női koldus alak a »kiérdemült színesnő. Ez is párizsi különlegesség és működési tere a félvilág szalonjai. Szomorú arcú, öreg nő, aki szerényen kopogtat a fiatal, vidám színésznők lakásán. A bemutatkozása mindig drámai: könyek között vallja be, hogy hajdan rajongtak érte és csodaszép volt; de nem gondolt a jövővel és vénségére koldulni kénytelen. A zsebében mindig magával hozta régi dicsőségének trófeumait egész halom szerelmes levelet, finom rózsaszín szalaggal átkötve; ezeken kívül pedig megsárgult hirlap-kimetszeteket, régi kritikákból, amelyek 30—40 év előtt színészpályából valók. . . És a fiatal, ragyogó pompában élő mai dáma sohasem fordul el részvétlenül a kiérdemült pályatársnőtől, aki gazdag ajándékkal távozik tőle.

Ez időszerint 50—60 koldusnőt ismerünk és — valamennyi jó módot szerez. Némelyik rendes nyugdíjat is huz.

akét tényező érdekét keresi. Annál több joggal kérhetem a választó közönségtől, hogy megmaradjon az eddig követett uton, mert az alkotmánypárt belső szövetségben él a 48-as és függetlenségi párttal, vele egyesülten alkotta meg a kormányt s ma vele teljesen azonos politikát folytat. Megállapodás is van a két párt között, mely tiltja, hogy egymás kerületét elhódítsák. A vállvetve nagy munkára szervezett pártok megegyezésére alapítom kérésemet. Csak arra kérem az olaszlisztkai választókat, maradjanak következetesek önmagukhoz és büek vezéreikhez. Nem hiszem, hogy e kéresem jogtalan lenne.

A politikai helyzet. A magyar delegáció hadügyi albizottsága tegnap délelőtt 10 órakor Barabás Béla elnöklésével ülést tartott, amelyen Okolicsányi előadó jelentését hitelesítették.

Délután 3 órakor a külügyi albizottság ülésezett s szintén az előadói jelentést hitelesítette.

Délután tartott ülést a pénzügyi albizottság is. Ma délelőtt az előadói jelentést fogják kikézbessíteni, délután a vegyes albizottság ülésezik. Szombaton a hadügyi albizottság előadói jelentését hitelesítik, hétfőn nyilvános ülést tart a delegáció.

Just Gyula, Návay Lajos és Rakovszky István tegnap délelőtt jelentek meg ötelsége előtt, aki őket külön kihallgatáson fogadta. A kihallgatás több mint egy negyed óráig tartott s a király a Ház elnökségével igen kegyesen elbeszélgetett.

Justh meglátogatta Wetter gróf osztrák házelnököt, valamint a közös minisztereket s délután 1 órakor visszautazott Budapestre. Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter még tegnapelőtt este, Goluchvicski ebédje után, Budapestre utazott, ahova Jekelfalussyval együtt tegnap reggel érkezett meg. Kossuth tegnap délelőtt a kereskedelmi minisztérium osztályainak szakreferenseit hallgatta meg. Vasárnap reggel visszautazik Bécsbe s hétfőn részt vesz a delegáció plemáris ülésén.

Wekerle tegnap reggel Bécsbe utazott, délután megérkezett.

Apponyi tegnap reggel birtokáról Bécsbe érkezett és a bankgassei magyar palotában szállt meg. Meg fog jelenni a keleti akadémia magyar közjogi vizsgálatán és ha ideje engedi délelőtt 10 órakor jelen lesz a magyar nyelvű vizsgálatokon is.

A közös hadügyminiszter megállapodott a magyar és az osztrák kormánnyal a hadügyi szállításokra nézve. A szükségletek beszerzése a kvóta arányában történik. Alvállalkozók kizárva. Ahol a termelés egyik vagy másik országban hiányos, megfelelő kárpótlás történik egyéb beszerzéseknél.

Igy, amíg hajót nem építenek Magyarországon, a nyersanyagot szerzik be hozzá megfelelő arányban. A két államnak joga van a szállításokat ellenőrizni.

A nemzetiségi képviselők értekezletüket külön fölriratuk ügyében szombaton tartják meg.

Időközi választások. Kinevezések, lemondások folytán egymást érik az időközi új választások. A Nákó Sándor gróf fiúmei kormányzóvá történt kinevezésével megüresedett nagyszentmihályi mandátumot tudvalevőleg *Telbisz* Károly függetlenségi vitte el. *Mezőssy* Béla földmivelésügyi államtitkárt újból megválasztották egyhangulag Nagyváradon.

Ma választ Nagyváradon kívül Pécs is *Batthyány* Tivadar gróf lemondása után, aki mint ismeretes a zurányi mandátumot tartotta meg. Pécsen heves küzdelem folyik a mandátumért. Egyszerre három függetlenségi jelölt is küzd egymással. *Pleininger* Ferenc ügyvédi kamarai titkár, függetlenségi eszme régi, hűséges bajnoka, *Hamerli* Imre kesztyűgyáros, az

iparosok és kereskedők jelöltje és *Horváth* István mérnök, a kinek szintén tekintélyes pártja van.

Lukács Gyula öröke, a körmenői kerület szombaton, e hó 23-án választ. A néppárt hivatalos jelöltje *Somssich* Béla gróf, a függetlenségi párt *Beck* Lajos budapesti ügyvédet jelölte. A néppárt sáncái igen jók.

Polónyi Géza lemondásával e hó 25-én, hétfőn választ Ungvár is, amelynek hivatalos jelöltje *Visontai* Soma.

Töketeremesen és Olaszlisztkán *Andrássy* Gyula gróf lemondása folytán szintén új választás lesz.

Olaszlisztkán *Béla* Henrik alkotmánypártival szemben tolcsvai *Nagy* Barna földbirtokos lépett föl függetlenségi programmal. Béla Henrik érdekében *Andrássy* nagyon meglehangu levelet intézett a választókhoz, amelyet szösz szerint főntebb adtunk le s amely az alkotmánypárt érdekében lelkesen száll sikkra.

Választás előtt.

A mai küzdelemre tegnap fejezték be az előkészületeket. A függetlenségi párt este 6 órakor népes értekezletet tartott, a melyen a választmánynak és az intéző bizottságnak csaknem minden tagja megjelent. A párt teljesen befejezte a szervezkedést s a siker minden kilátásával indul a küzdelembe.

Lelkes a hangulat az egész pártban. Az a törekvés, hogy Radó által a kimult klikk-rendszer új életre támasszák, megkészszerzte a párt lelkesedését. Most már az a jelszó: mindnyájunknak el kell menni! Ma olyan szervezetten és impozáns tömeggel vonul fel a párt, a minővel eddig Nagyváradon nem lépett fel.

A haladó párt.

Radóék mindent elkövetnek, hogy minél fényesebb legyen a visszavonhatatlanul utolsó temetése. Plakátjaikat első nap sorban leszaggatta a közönség; tegnapi után létrákon felmászva, ragasztották ki magasra plakátjaikat.

Nyíltan beszélők, hogy kéz alatt pénz is kilátásba helyeztetett a szavazóknak, csak hogy minél többen voksoljanak le a haladó párti jelöltre. Szóval a végső erőlködés látszik minden cselekedetükön.

Radóék és a szociálisták.

Nem érdektelen tünet, hogy a szociáldemokrata párt a mostani választásra jelöltet nem állít.

Tegnap ugyan híre járt egy kis pikáns jelölésnek. Arról volt u. i. szó, hogy a szociáldemokraták ezuttal nem állítanak jelöltet, de mibelyt Radó sorompóba lépett, vele szemben valami *Pál* Lőrinc nevű favágót állítottak saját külön jelöltjüknek. Ez a hír valótlannak bizonyult. A szociáldemokraták teljesen a maguk gusztusa szerint valónak találták Radót, aki *Pál* Lőrincet minden tekintetben pótolni képes s így ezuttal külön jelöltet nem állítottak.

Tiltakoznak a »tisztesség« ellen.

Már rámutattunk, hogy a Radó-párt által összeállított nagybizottságban igen sok olyan szavazót is felvettek, akik éppen nem hajlandók a végső vonaglásban szenvedő régi rendszer csatlósaiul szegődni, hanem vagy távol tartják magukat a választástól, vagy a függetlenségi párt jelöltjére adják le szavazatukat.

Közöltünk már néhány tiltakozó nyilatkozatot, most pedig arról értesülünk, hogy dr *Pássy* Lajos megyei tisztiügyész szintén levelet intézett a Radó-párthoz, amelyben tiltakozott az ellen, hogy nevét a Radó-párt nagybizottságába felvették.

A kir. pénzügyigazgatóság tisztikarát is

megtisztelte a Radó-párt felszólító levelekkel, amelyben arra kérte a tisztviselőket, hogy Radó Ignácra szavazzanak. A pénzügyigazgatóság tisztikara azonban mintegy negyven ilyen levelet felbontatlanul visszaküldött. Így nincs kilátásuk a Radópártiaknak, hogy a pénzügyigazgatóság tisztikarától voksokat kapjanak.

Hivatal helyett a pártirodában.

A városházán még mindig több kortese és hive van a Radó-pártnak. Sőt egyes tisztviselők, akik feyvelmi-ügyből és kinevezésből folyólag hálára kötelezve érzik magukat a klikk iránt, napokon keresztül a hivatalos órák alatt a Radó-párt irodájában dolgoztak. Ezek a tisztviselők abban bíztak, hogy ezen visszaélés miatt úgy sem lehet semmi bajuk, még ha feyvelmi vizsgálat lenne is a dologból. Hisz a feyvelmi választmány úgy is a klikk vezéréiből áll. Elfelelkeznek arról, hogy a feyvelmit is meg lehet felelbezni s most már más elbírálásban részesülhetnek.

A dolog különben tegnap nyilvánosságra jutott s a visszaélésről a polgármestert is értesítették, aki az illető tisztviselőket maga elé rendelte s a további visszaéléstől eltiltotta.

Kossuth távirata.

Kossuth Ferenc tegnap a következő szövegű sürgönyt intézte Szokoly Tamáshoz:

Szokoly Tamás,

Nagyvárad.

Kérem a nagyváradi függetlenségi polgártársaimat, hogy egy szívvel-lélekkel sorakozzanak pártunk régi előharcosának Szokoly Tamásnak zászlója alá és kövessenek el mindent, hogy Szokoly névvel pártunk elvei minél fényesebb diadalt arassanak.

Kossuth Ferenc,
pártelnök.

PártvacSORA.

A Szokoly-párt tegnap este ismét több helyütt tartott pártvacsorát, amely mindenütt élénk érdeklődés mellett folyt le. Különösen látogatott volt a Rét polgárságának összejövele. amelyen Stokker József dr, Adorján Emil dr, Olasz Béla dr és Balogh Károly szó-lottak nagy hatással. A tegnapi estén is frap-páns siker kísérte Popity János hosszabb lélekzetű fölszólalását. Szokoly Tamás szives szavakban köszönte meg az ovációt és agitációt a szónokoknak, akiket azután még a fölszólalók jelentékeny csoportja követett.

A gyülekezés.

A párt vezetősége megállapította választás napján a polgárok gyülekezés helyét, hogy tó megesen vonulhassanak az urna elé. Ezek a gyülekezés helyek a következők:

Váradvelence és Váralja. Gyülekezés: Budai és Röllich vendéglői közt. Vezetők: Dancse János, Darabant József, Fábíán Zsigmond, Barta József, Lenárt József, Röllich Lajos, Vicsay István, Erdély Pál és Weisz József.

Csillagváros: Gyülekezés Kovács Pál vendéglője előtt a Gilányi-soron. Vezetők: Hanga Pál, Halász István, Kovács Pál és Basa László. A menet az Ujvilág kávéház előtt találkozik fél 8-kor s onnan a Nagypiac-téren és Zöldfa-utcán át vonul a Szent László térre a Fekete Sas elé.

Külváros: Gyülekezés Boldizsár Károly vendéglője előtt az Aradi-utcába. Vezetők: dr. Altman Jakab, Balogh Döme, Borgély Márton, Kovács András, Kutasi Lajos, Nagy János (fésüs) és Szabó Dezső. A menet a Nagyteleki-utcán át vonul a 48-as körhöz a Szent-László-térre ahol az ujjvárosiakhoz csatlakozik.

Ujjváros: Gyülekezés reggel fél 8-kor a 48-as Népkör előtt és helyiségeiben.

Rét: Gyülekezés a réti Népkör előtt. Ve-

zetők: Balogh Károly, Balogh János, Fórizs Lajos, Hann Lajos, Reich Antal és Grósz Márton.

A menet Uri utcán és Szent János-utcán végig vonul a Szent-László-térre.

Porond és hegy: gyülekezés: Karger Sándor vendéglőjében. Vezetők: Karger Sándor, Breyer Farkas, Szabó István, Karkusz Sándor, Szabó Imre. A menet a Csengeri, Sztaroveczky utcán át a Fő utcára vonul s azon végig a Szent László térre.

Minden gyülekezés helyen a gyülekezés reggel 7 órakor történik, kivéve Ujjvárost ahol fél 8 órakor gyülekeznek.

A megye közgyűlése.

Biharvámegye törvényhatósági bizottsági tagjai tegnap tartották meg ez évben a második megyei közgyűlést. A megyebizottsági tagok nagyon kevesen jelentek meg, mivel legnagyobb részüket a már kezdődő mezőgazdasági munkálatok visszatartották. Az ülés lefolyása is egyhangú volt. Nagyobb vita egyedüli a kezelőszemélyzet drágasági pótlékának megszavazásánál merült fel.

A közgyűlésen jelen voltak Glatz Antal főispán elnöke alatt:

Miskolczy Ferenc dr, Keszthelyi Zoltán, dr Wallner Ödön, Baranyi András, Balogh Elemér, Balogh János, Jancsó Károly, Balásházy Iván, Bartos Elemér, Des Echerolles Kruspér Gilbert, Beöthy László, Markovits Antal, Juricskay Dezső, Juricskay Ákos, Juricskay Vid, Végh József, Végh István, Dobozy Mihály, Bérczy Imre, Verner Kálmán, Jezerniczky Dénes, Ötvös Károly, Ötvös Gyula, Cziffra Gerő, Szathmári Király Andor, Csapó Dezső, Udvarhelyi Béla, Jerzsák István, dr Fássy Lajos, Kerekes Elek, Szabó Gyula, Vertán Zoltán, dr Gyöngyössi István, Frankó Endre, Papanek Bédög, Markovits Károly, Feiler József, Kiss Gyula, Tóth Mihály, Miskolczy Árpád, Cziffra Kálmán, Oláh Béla, Filip Tódor, dr Sámson Márton, Zathureczky István, Drágán Sándor, Tatár József, Ertsey Géza, Nagy Lajos, Fráter Kálmán, Száhländer Károly, Kőszegi Imre, Pally Lajos, Osváth Gyula, Mártonffy Bogdán, Parabek Antal, Roxin Mikiós, Kovács András, Lovász Sándor, Biszterszky Iván, Ujházy Antal, Bartos Adorján, dr Bakats Béla, Fodor Gyula, Szunyogh Loránd, Zigre Miklós, Varró Domokos, Beöthy Dávid, Bottó József, Markovits Károly, Telegdy József, Nadányi Károly, Weisz Jakab, Széles József, Oláh Ferenc, Körffy Ferenc, dr Dési Géza, Boglutz Béla, Watty Gyula, dr Moritz Erny, Ertsey Dezső, Leelössy János, Szántó Lajos, Kovács Béla, Solcz Gábor, dr Ertsey Péter, Bernáth Zsigmond, Fényes Imre, Kolb Rezső, Amáczy György, Nádudvary Lajos, Berger Gyula, dr Schwimmer Jakab, Böllöny József.

Kilenc órakor a főispán mint elnök megnyitotta a közgyűlést, s a tárgysorozat első pontját, az időszaki jelentést terjesztette elő dr Miskolczy Ferenc alispán. A jelentés részleteit Keszthelyi Zoltán főjegyző olvasta fel. E jelentések szerint közegészségügyünk kedvezőtlenebb volt, mint az elmúlt negyedévben.

A közrend kisebb esetek kivételével kielégítő volt. A vetések állása kielégítő volt. A ex-lex megszüntével az állami adók is meg lehetőségen folynak, habár a gazdálkodók csak az ősi időkben lesznek abban a helyzetben, hogy fizetni tudjanak.

A kivándorlás se nem növekedett, se nem csökkent.

Az alispán jelentése után a költségvetéseket és számadásokat vették tudomásul. Majd a miniszteri leiratokat olvasta fel a főjegyző.

E leiratban az új miniszterek közlik kinevezetetésüket. Ezeket a közgyűlés tudomásul veszi és egyidejűleg örömet fejezi ki a felett, hogy a törvényen kívüli állapot megszűnt. Elhatározta a közgyűlés, hogy az új minisztereket egy fölterjesztésben üdvözli, a miniszterelnöknek pedig külön is küld egy hasonló felterjesztést. A felterjesztéseken a megye támogatását és hűségét tolmácsolja.

A miniszteri leiratok után egy egész csapat társörvényhatósági átirat került napirendre.

Ezek még az ex-lexben érkeztek és az akkori szomorú állapotok orvoslása hoztak indítványokat.

Most, hogy a törvényen kívüli állapot megszűnt ezek az átiratok tárgytalanokká váltak és a közgyűlés azokat tudomásul vette.

Ezek után a bizottságok előterjesztéseit tárgyalta a közgyűlés. Így a nyugdíjbizottság előterjesztését Ravazdy Lajos megyei irnok nyugdíjaztatására vonatkozólag tudomásul vette és Ravazdyt július 1-től megfelelő nyugdíj illetményel nyugalomba helyezi. Sarkad község 2-ik orvosi állás szervezésére vonatkozó kérelmét elutasította a közgyűlés, mivel a község hatáskörébe tartozik.

Nagy érdeklődéssel várták a jegyzői nyugdíj szabályrendelet revízióját. Ez azonban elmaradt mivel pótlás végett az alispánnak lett visszaadva, oly meghagyással, hogy azt a jövő közgyűlés elé terjeszse.

A közgyűlés ezután a megyei kezelőszemélyzet drágasági pótlék ügyét tárgyalta. E pont volt az egyedüli mely mint említettük élénk vitát provokált. A szakosztály ugyanis öt százalék drágasági pótlék megszavazását ajánlotta, mire Telegdy József volt országyűlési képviselő a jelenlegi drágaságra utalva 10 százalék megszavazását indítványozta.

Dr Beöthy László ny. főispán ellenzi a tíz százalékot, mivel tudomása szerint arra elegendő alap nem áll a megye rendelkezésére. Majd dr Wallner Ödön tiszti főügyész szólott ellene, ki dr Miskolczy Ferenc alispán érvelését helyeselte. Az alispán nem szavazza meg a 10 százalék pótlékot, mivel a megyét legujabban a főispáni lakás javítása alkalmával felmerült 6000 korona költség terhelte meg. Ezek után Baranyi András tb. főjegyző rámutatott a számvetés jelentésére, mely szerint tíz százalék drágasági pótlékra is van alap. Telegdy József indítványa mellett ismét felszólal és kéri a közgyűlést, hogy az fogadja el. Molnár Ákos képviselő Telegdy indítványát helyesli, mire a közgyűlés egyhangulag a tíz százalék drágasági pótlékot szavazta meg.

Az államépítészeti hivatal jelentését, mely a főispáni lakosztály helyreállítását kéri jóváhagyni, tudomásul vette a közgyűlés és a költségek fedezésére 6000 koronát szavaz meg. A tiszti főügyész jelentéseit, melyek apróbb folyó ügyekről szóltak, tudomásul vette a közgyűlés.

A napirendtől eltérőleg még tegnap tárgyalták az özv. Örley Kálmáné kedgydíj iránti kérelmét, mely csak holnap került volna tárgyalás alá. A kérelmet a közgyűlés teljesíti és az özeveg részére 480 kor. kedgydíjat szavazott meg.

Az előrehaladott idő miatt a főispán a közgyűlést mára halasztotta.

Kézimunka-kiállítások.

A tanév végének is megvan a maga költészete. Mikor a sok kis diák, kis leány a vizsgákon drukkol (s velük drukkol a papa és a mama is), van egy terem, amelyen büszke önérettel tekint végig növendék, tanító, szülő egyaránt. Ez a kézimunka-kiállítás terme.

Izlés és türelem: szóval igazi női erények mosolyognak felénk ezekből a termekből. A leendő háziasszonyokat így nevelik jövő hivatásukra, a mikor a családi tüzhelyet az ő izlésük és türelmük lesz hivatva széppé, uriaszá, otthoniassá tenni.

Két zárdában láthatni ilyen munkakiállítást; egyik szebb, mint a másik s a szülők és az érdeklődők állandó látogatásának örvend.

I. Az Orsolya-zárdában.

Pompás mindjárt az az összbemérés, amelyet a kiállítás elrendezése a nézőre gyakorol. Külön vannak a kezdők munkái, külön az impozáns, igazán meglepő munkák az idősebb növendékektől s külön a festmények

Az első teremben a kis elemisták kedves első lépéseit tüntetik fel a kézimunkák terén.

Az elemi I—II. osztály keresztöltés munkáiból legszebb néhány diványpárna, milió, ridikül és házi áldás.

A külső elemi III—IV. osztály horgolásban és keresztöltésben készített szép asztalterítőket, futókat, miliókat, diványpárnákat.

Az V—VI. osztály kongre és vászon alapon stikkelt különösen szép vadrózsa és margareta dísz asztalterítőre és szerviettákra, továbbá csinos kötényeket készített.

A külső III—IV. polgári színes és fehér himzést gyakorolt ciklámen virággal, eperrel, margaretával, krizantemummal, almával, továbbá csinos ruhákat varrtak magas himzéssel.

A belső belakó növendékek dolgoztak nordis kelme és plüsch alapon pipacs és ciklámen virággal, árvácskával, kongre alapra lapos öltéssel szecessziós virágokat, moaré selyemre arany és selyem himzéssel (ez szép ol-tárterítő).

A belső polgári I—II. osztálya dolgozott kongrén gór fodorral, kanaván készített villamunkájú csipkét, kalotaszegi varrottast, szmirna párnát.

A III—IV. polgári póratóra applikációt, kalotaszegi munkát artcellával.

A továbbképző áttört kalotaszegit, csipkebetétes fehérműveket, áttört kelméjű ruhákat, bluzokat és gyermekruhákat készített.

A tanítóképző növendékei nordis kelmére és plüschre applikációt, ártizella stikkeltést készítettek, goblén-képeket festettek, ablak-vitráge-tüllt és nagy stores függőnyt és plüsch futót betéttel, valamint égetett bársony munkát, nagy asztal fehérműt, pösztő faliszőnyeg applikációval, nordis zongoraterítőt, ugyanilyen géptakarót, végül szép karinget tüll kelme áthúzással és kivarrással és többféle tüll-kivarrásos baba-ruhát állítottak ki.

Megható a növendékek kivonulása alkalmára készült fehér brokát selyem zászló szüz Mária és szent Angella képével.

Értékes a többféle sokszemélyes abrosz, milió és asztalkendő kisebb és nagyobb párnahuzat, hálókabát, továbbá több vert csipkével és stikkolt fodorral díszített alsószojnya.

A továbbképzők olajfestményei: egy pár 1 méter méretű aranyrámás kép, Vihar az alföldön. Szélszend az alföldi tisztáson, 1—1 hosszukás tavaszi és őszi tájkép arany keretben, egy pár rózsával és krizantemummal befutott kereszt, 2 szecessziós alföldi naplementi és havasi tájkép, egy pár kána és kaktusz virágos kép, tejüvegre festett kereszt és rózsacsokor, festett cserépkorsók és tálak, égetett művü fadóboz, festett üvegkesztyűtartó doboz, festett párnák, üvegre festett szüz Mária kép passzióllórával.

II. Az Immaculata-zárdában.

Másik zárdánk, amely szintén remekelt a kézimunkakiállítással, az Immaculata-zárda. Tündérújjak munkáiban gyönyörködik itt is a néző.

Az elemi iskolában, a földszinten apró, ökölnyi kis gyermekek horgolnak főkötőket, melyeket azután a kézimunkatanítónő gyönyörűen kidolgoz. Tálcakendők, futók, terítők mindmegannyi művészi darabok, amelyeknek a megteremtői alig 9—10 éves gyermekek. — Amellett csupa praktikus darab van itt, kötények, horgolt svál, harisnya stb. Dicséretére válik Silvia, Vilma és Mónika nővéreknek, kik oly türelemmel tanították a kis leánykát s akik annyi csinos dolgot tudtak kiállítani az elemi iskola részéről.

Fent az emeleten azután igazi műdarabokkal találkozunk. A nagyobb leánykák műremekei csodálatra ragadják a szemlélőt.

Az első teremben szebbnél-szebb felsőruhák, a IV. polg. isk. növendékeinek osztálymunkájának mind majdnem rózsaszínű, látszik, hogy fiatal leánykák készítik. Pompás rajzok, festések természet után, oly hűen, mintha valószínű volna. Derűtséget kelt néhány ügyesen

rajzolt szódás üveg. A második nagyterem zsumolva van munkával. Az ajtó fölött két óriási terítő kalotaszegi munkával, hófehér selyemszállal dolgozva, ugyancsak egy gyönyörű függöny, számos szép futó, tálcakendő remek kivitelben.

A szép, izléses mintákat Gyarmathy Zsigáné urnától kapta az intézet s ezek után készítve valóban műdarabok gazdagítják a kiállítást. Festett párnák harmonikus egyvelege, különösen két párna remek. Zöldpréselt krokodilbőr mintán) bársonyra applikálva 3 szőlőlevél, világos zöld posztóból. Ez és ennek párja oly remek, hogy a sok habos selyem közt szinte királyilag dominálnak.

Van egy szép festett párna, rajta nagy tearózsák, egy másikon vörös rózsza, majd egyiken görög női fej ügyesen körülvéve festett virággal. Szallaghimzéssel is van egy csinos párna.

Apró kis rococco párnák egész légiója foglalja keretbe a nagyobbakat.

Néhányan madarak csicseregnek, a másik tenerifa csillagokból van összeállítva.

Szinte lehetetlen elsorolni a kézimunkákat csak nagyjából is, olyan szép és olyan sok van. A párnákat szép montirozás, a színek harmoniája teszi oly széppé s ebben a mester Virginia nővér, ki bámulatraméltó ügyességgel dolgozott ki vagy száz párnát, önállóan s mind másképpen. Egyik izléesesebb mint a másik.

Sok himzett futó van. Van egy szalagból himzett terítő. S különösen egy zöld himzett asztalterítő csinál nagy hatást.

Vannak porcellán festések is. Porcellánra festve szép szerviszek, különösen egy 12 személyes kávészervisz, nagyon kedvesek. Fali díszítalak majolika festéssel, szintén mutatósak. Gyönyörűen festett csendéletképek s más festmények sorakoznak tovább.

Legszebb darabok közé lehet sorolni egy női tanulmányfőt *Ováry* Panka pompás festményét. A kis művész számtalan más darabbal is gazdagította a kiállítást. Többek közt egy igazán remek kályhaellenzővel.

Ováry Klárka szintén ügyes művész. De osztozkodnak a festészet terén a dicsőségben velük együtt számosan.

Meglep bennünket a növendékek ügyessége: még kalapokat is készítenek. Fehér kreppből gyönyörűen feldíszítve fehér s rózsaszínű virággal nagyon csinosak. *Láng* Vilma itt dicséretet érdemel.

Legvégül a legszebb munkákról a legszebb újdonságról a bársonyégetésről írjunk. Ez a kiállítás koronája. Hófehér vagy más színű bársonyra platinatüvel égetnek különféle mintákat. A tü ugyszólván beprésseli a mintákat s azokat azután kifestik.

Van egy flamingós kép, egy másikon vizen karcunyaku hatyuk uszkálnak. Van egy hatalmas darab is. Egy nagy kép a IV. polg. oszt. közös munkája. Egy parkirozott kert közepén kastély áll, előtte tó, rajt hatyuk.

Ki tudná mind elsorolni? Soroljuk fel inkább azokat, akik leginkább kitüntek tehetségükkel, szorgalmukkal,

Es pedig:

Kézimunkában:

Brem Mariska, Szilágyi Erzsike, Farkass Hajnalka, Láng Vilma, Magdinecz Juliska, Békésy Emma, Urszán Flóra, Váci Erzsike, Neuhroh Vilma, Lacka Angella, Jakab Ilona, Chikán Olga, Czier Mária, Baly Ilonka, Lamprecht Katica, Szabó Erzsike, Altmann Sárika, Csillag Lujza, Körösi Vilma, Gerencsér Erzsike, Béres Ilonka, Mühr Stefi, Balogh Margit, Weibel Franciska, Cseprega Erzsike.

Festésben:

Ováry Panka és Klárka, Gerencsér Erzsike, Porezányi Mariska, Baly Ilona, Bóra nővérek, Lacka Angella, Láng Vilma, Heigel Ilona, Mühr Stefike, Deim Mariska, Farkas Irén, Tegze Anna, Lamprecht Erna.

Mind a két zárda mintha versenyezett volna a mostani kiállítással. Átnézve mind a kettőt, nem nehéz megállapítani, ki a nyertes: a magyar nőnevelés ügye. Ahol ilyen izlésre, tudásra és háziasságra nevelik leányainkat, ott a jövő magyar családi tüzhelyek boldogsága a legjobb kezekbe van letéve.

Előfizetési felhívás.

A keresztény Magyarország nagy nemzeti ideáljainak tulipánjegyében lépünk át egy új évnegyed friss, tavaszi barázdáiba. Tizenkét esztendő multunk folyamán a fejünk fölött elsuhant éveknek soha egyetlen egy szakát sem köszöntöttük annyira bizalomteljesen s a becsületes küzdelem munkasikerének oly erősítő öntudatával, mint ezt a mostani évnegyedet. A liberális korrupció kapuja, a mely ellen nehéz tusákat vívtunk mi is kereszties lobogónk alatt, végre bedőlt s a magyar közéletet tisztító, megedző légáramok járnak át.

A nemzetek sorsát intéző Gondviselés, a magyarok Istene próbára tette a mi hűségünket s most a megaláztatások után lélekben megjutalmazta mindazokat, a kik a közélet különböző csatasoraiban megállották helyüket. Mi tollal küzdöttünk s hogy jó harcot harcoltunk nemcsak közönségünk ragaszkodása kivált az, s korszak örömnappjaiban megnyilatkozó szimpátiája igazolja, hanem a közéletnek, főként a keresztény megújulás veszélyes munkálkodásával előkészített hatalmas etikai névemelkedése első sorban. A mi zászlónkat lobogtatják ma a közélet méltó, igazi vezeterei s akik a fórumon dominálnak, azokat az elveket hirdetik, a melyekért a mi sajtónk munkáit valaha tömlőre vetették az igazság hóhérai.

Változott az idők járása. Mi azonban a régiiek vagyunk. Lapunk csonkítatlan egészében az, ami tizenegy esztendőn keresztül volt. Valljuk, amit *Prohászka* Ottokár székesfejérvári püspök ajkáról is hallottunk legutóbb, hogy nekünk a sajtó nem üzérkedő vállalkozás, hanem élethivatás. És ezt a fenkölt missiót lelünk egész ideálizmusával; legjobb erőnkhez képest, tollunk minden becsületes iparkodásával, következetesen iparkodunk betölteni.

Ideálunk az erkölcsileg és vagyoniilag erős, hatalmas keresztény Magyarország.

Zászlónk a Mária-lobogó, rajta a kereszt s a keresztien tulipánkoszoru.

Fegyvereink a régiiek. Nyílt sisakkal küzdünk, a *tisztes sajtó harcmodorában*. Szenzációkat nem hajhászunk. Pletykákban nem utazunk. Személykultuszt nem üzünk. Sem mások hiúságát nem kamatoztatjuk, sem mások gyöngéiből hasznot nem huzunk. Elszánt harcunkban joggal számítunk a katolikus társadalom *szellemi és anyagi támogatására*.

Bizalommal kérjük előfizetőink támogatását, az előfizetési pénzeknek, valamint az esetleges hátralékok beküldését.

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva:

Egész évre — — — — 20 kor.
Negyedévre — — — — 5 »

Vidékre postán szállítva:

Egész évre — — — — 24 kor.
Negyedévre — — — — 6 »

A TISZÁNTÚL szerkesztősége és kiadóhivatala

UJDONSÁGOK.

Keresztényszociális kurzus Kalocsán.

A kora tavasszal Győrött és Pápán rendezett keresztényszociális kurzusok után most Kalocsa bont zászlót a jóügy érdekében. Az akció élén érsekmetsropolitánk, Városvy Gyula dr áll. A kurzus Péter-Pál napján kezdődik és három napig tart.

A részletes programja a következő:

Június 29-én este. Megnyitó. Tartja Városvy Gyula dr érsek. Katholikus népszövetség. Zlinszky János dr. Gyár és műhely Ernszt Sándor dr. A sajtó. Turi Béla.

Június 30-án. A nőipar jövője. Petrovác Ferenc. Belterjes gazdálkodás. Molnár István dr. Szövetkezetek. Mócsy István dr.

Július 1-én. Magyarországi munkáskérdés. Haller István. A nép üres órái. Nyáry Béla dr. Keresztény szervezkedés. Szentiványi Károly.

* Bárány Gerliczy Félixné ünneplése.

A jótékonyágáról és az árvák iránti fáradhatatlan buzgalomáról országsszerte ismert főúri hölgyet: öz. bárány Gerliczy Félixné született Korniss Lujza grófnőt mai névünnepe alkalmából tegnap meleg óvácziókban részesítették. Első sorban a Biharmegyei és Nagyvárad Nőegylet védőhölgyei jelentek meg a közszerepetben álló elnöknő lakásán s a tisztelgők nevében Böszörményi Géza egyl. jegyző üdvözölte az ünnepelet meleg, szívből fakadó szavakkal Rámutatott hosszú évtizedes áldásos munkájára s Isten bő áldását kérte rája. Özvegy bárány Gerliczy Félixné könnyekig meghatva válaszolt s megköszönte az üdvözlést. — A tisztelgésben részt vettek; Balogh Kálmánné, Batig Ferencné, Boócz Gézané, Böszörményi Gézané, Butyka Lajosné, Erős Rezsóné, Géher Antalné, öz. Grunvald Henrikné, Kappel Györgyné, Kiss Elekné, Medvigy Mihályné, Molnár Lajosné, Pajor Kálmánné, Pozsonyi Lászlóné, Sal Ferencné, Sas Edéné, Schuch Károlyné, Schvarcz Gézané, Stark Róza, Szentlélek Kálmánné, Vértessy Andorné és Böszörményi Géza jegyző. Tisztelegtek még a grófnőnél »az ő gyermekei«, az Erzsébet árvaház növendékei, továbbá a női menház tagjai; ez utóbbiak nevében öz. Tapolcsányi Károlyné üdvözölte fáradhatatlan buzgalmu jötevőjüket.

* **Kézbesítők panasza.** A városi tisztviselők fizetésrendezésével a tisztviselők és alkalmazottak egy része nincs megelégedve s többen telebbezésre készülnek. A városi kézbesítőknek is panaszuk van; a rendezésnél csak 50 korona emelésben részesültek. Sérlemesnek tartják különösen azt, hogy a tanács nem terjesztette elő már korábban beadott kérvényüket, amelyben 800 korona fizetésüket 1000 koronára és 160 korona lakbérüket 200 koronára kérték felemelni. A rendezés által a szolgálattal szemben is hátrányos helyzetbe jutottak, akiknek nagyobb összeggel emelték a fizetésüket, eltekintve attól, hogy ők ruhát nem kapnak. Az a kérésük ezeknek a szegény, terhes szolgálattal sújtott embereknek, akik sürgős esetekben még éjjel is kötelesek szolgálatot teljesíteni, hogy korábban beadott kérvényükben kitett összegekkel dotáltassanak.

* **Köztisztaságunk.** Az égető napsugarak özöne emlékeztet bennünket, hogy itt a nyár. Ilyenkor megtisztaszereződik az elpárolgás. A bacillusok tömege megfertőzi a levegőt. A járványok legrosszabb fajai kinozzák az embereket. és e megfertőzések nagyjából a tisztátalan helyeken történnek. Piszkos, szemetes helyek kigőzölgései valósággal átváltoztatják a levegőt s gyilkos párákkal bontják a közegészségügyet. Most ennek megállítására a városi főorvos előterjesztést tett a tanácshoz. A minden évben szokásos óvintézkedések meg-

tételére hívja fel a városi tanács figyelmét a főorvos. Apró részletekre kiterjed a főorvos előterjesztésében. Így a háztulajdonosok, kiknek több lakóik vannak, továbbá a vendéglők, korcsmák a főszobákban is tilalom lenne. Minden háztulajdonos tartozik az udvaron egy hordóban mérszetejt tartani. Különösen az élelmiszerekre hívja fel a városi ellenőrzés figyelmét, Az éretlen gyümölcsök, hamisított tej, megromlott hus, vagy tisztátalan tőkéből kiszolgált hus élvezetétől a közönséget eltiltani kéri a tanács határozatát. Az oly raktárak melyek a ragály terjesztésére alkalmasok folytonosan fertőtlenítendőek. Ivó és főzővízül csakis a vízvezeték vizét szabad használni, tehát a folyók vizeit büntetés terhe alatt tilos használni a főzésnél, vagy ivásra. Az előterjesztést a tanács, mint az előző években úgy most is elfogadja egész terjedelmében. Igen helyes volna, ha az erre vonatkozó rendelet minél hamarabb ki lenne bocsátva, mert ma már oly nagy a hőség, hogy még az aszfalt is olvad.

* **Elhunyt politikus.** Enyedi Lukács, huzamosabb időn keresztül volt képviselő, közgazdasági író tegnap Budapesten meghalt.

* **Tréfa a bérletjegyekkel.** Olyan tréfát engedett meg magának valaki a villamos vasuton, amely a személyzetnek is, a közönségnek is kellemetlenséget okozott. Felszállt ugyanis egyik kocsi s a kalauznak felmutatott egy — államvasuti bérletjegyet. A kalauz nem lévén tréfához szokva, azt hitte villamos vasuti bérletjegyet, udvariasan szalutált s az illető uri embertől tovább nem kérdezősködött. A bérletjegyes ur pedig kapta magát, szaladt a villamos vasut igazgatóságához s feljelentette a szerencsétlen kalauzt, mint aki kötelességét lanyhán teljesíti. A kalauzt megbüntették, egy uttal kiadták a rendeletet, hogy mindenkitől, minden egyes alkalommal meg kell követelni a bérletjegyes előmutatását. Eddig a kalauzok megszokták, kinek van bérletük s az illetőket nem zaklatták, ellenben annál könnyebben és hamarabb kerítették sort másokra. Mostantól kezdve a vett parancs értelmében, de nagyon érthető elkeseredésből is mindenkit, akár milyen jól ismerik, bérletjegyes előmutatására hívják fel. Így járt újabban a főispán s a polgármester is. És mindez egy fölötté tökéletes tréfa miatt.

* **Beüt a vízhiány.** A beállott óriási bőségben a közönség nem nagyon kiméli a vízvezeték vizet s most már annyira ment a vízpocsékolás, hogy a város kénytelen a legszigorúbb rendszabályok alkalmazásához folyamodni, ha tovább is így tart a vízpocsékolás. A vízvezeték két gépe állandó 24 órás üzem mellett sem képes annyi vizet szolgáltatni, amennyi szükséges ilyen óriási togyasztás mellett. A két gép forszírozott üzem mellett sem tud 24 óra alatt 6700 köbméternél többet előállítani, tegnapelőtt pedig már 6500 köbmétert fogyasztott a város közönsége. A tartályokból pedig még fél napra sem lehet a város szükségletét kielégíteni. Ezért óva intjük a közönséget, hogy tartózkodjék a víz pocsékolásától, mert a mérnöki hivatal kénytelen lesz a vízvezeték az éjjeli órákra, este 11-től reggel 4 óráig lezárni. Ha ez az intézkedés sem segít, még további intézkedések válnak szükségessé, s könnyen megeshetik, hogy még a nappali idő bizonyos szakában is el kell zárni a viziművet. A közönség érdeke követeli tehát, hogy takarékoskodjunk a vízzel s különösen az udvarok hűsítésére ne pocsékoljuk a vízvezeték vizét.

* **A szegényorvosi állások szervezése.** Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága még az elmúlt év decemberi közgyűlésén elhatározta elvben a szegényorvosi állások szer-

vezését s utasította a főorvost, hogy az állásokra vonatkozó szabályrendeletet készítse el. Dr. Baróthy Akos főorvos tegnap terjesztette be a szabályzatot, amelyben a kerületi segédorvosi állásokkal járó teendőket szabja meg. A kerületi segédorvosok feladata a kerület szegény betegeknek a gyógykezelése. A tisztiorvosok beosztásával egyenlően mind három kerületben 1—1 segédorvos működnek. Kötelességük lenne, hogy naponként előre meghatározott időben az őket felkereső, vagy otthon fekvő szegény betegeket díjtalanul gyógykezeljék; figyelemmel kísérik a 7 éven aluli beteg gyermekek gyógykezelését. Teljesítik továbbá kerületeikben a halottkémlést, s ezért eseteként 1 korona díj jár, de igazolt szegénység esetén díjtalan. A járványkórházban a kerületi tisztí orvosokkal együtt havonta felváltva sorrendben végzik az orvosi teendőket; teljesítik a himlőoltást. Még sok apró jelentését kell ezeken kívül végezniök.

* **Megtámadott gyermek.** Tegnap este 6 és 7 óra között éles sikoly zavarta meg a Péter-utca csöndjét. Garay Kálmán államvasuti alkalmazott Péter-utcán szembe találkozott Kassa Juliskával egy 12 éves gyöngye leánykával. Mikor meglátta a kislánykát neki támadt és többször arculverte. Ezzel még nem elégette meg kegyetlen ember, hanem a kis leányt nyakánál fogva a földhöz vágta és többször megrugta. A gyermek súlyos sérüléseket szenvedett, miért is szülei Garay ellen feljelentéssel éltek orvoslás végett.

* **Uborkaszazon.** Haldoklik a tavasz. A legszebb évszakot megöli a meleg a hullámos enyhe napsugarak kiegyenesednek s mind olyan lesz, mint egy-egy tű s merőlegesen igyekeznek állani a földre. És ahova elérnek e sugarak ott izzad minden. Gyöngyöző verejték ül az ember homlokán és ha már más nem, de ez is elég bizonyíték, hogy jön a nyár. Zöld lesz most is minden, virágozni fog most is a mező s daltól lesz zajos a levegő. És mégsem oly kedves a nyár, mint a tavasz. Fut, menekül mindenki előle. Kiürülnek a városok, megtelnek a fürdők, a falvak, a nyaralók. De hiszen mit is nyújt a város nyáron? A színház üres és csendes, a mulatságok ritkák, mert ugyan kinek van táncolni való kedve nyáron? És kinek volna kedve színházba járni nyáron, a mikor a színész nem játszik, csak izzad. Nem nyújt semmi szórakozást a város, nincs semmi fűtő. Minden régiek látszik és megszokottak, csak - vendéglősök pincéiben növekszik a sörös hordók száma. Ebből is látszik, hogy a sör nem ura az italoknak, mert nem nyaral. Ez az időszak az uborkaszazon. Nincs ujság, csendesen viselkedik mindenki. Az öngyilkosságok száma csökken, mert ki lesz öngyilkos nyáron? Eh menjünk nyaralni, mondják az emberek, mintha már olvadoztak, kifáradtak volna a hőség türebben. És mennek nyaralni, mert az uborkaszazon is türehető a vidéken, valamelyik kedves fürdőben.

x **A Royal-kávéházban** máától vasárnapig, minden este 9 órától Koczé Antal hegedű- és Rácz Elek cimbalomművész hangversenyeznek.

Biharmegyei hitelszövetkezetek.

A biharmegyei gazdasági egyesület szövetkezeteket szervező és ellenőrző bizottsága, mint az 1890: XXIII. t.-cz. alapján alakult Országos Központi Hitelszövetkezet Nagyvárad képviselőisége folyó hó 20-án délután 3 órakor a gazdasági egyesület helyiségében bizottsági gyűlést tartott.

Jelen voltak: Telegdi József h. elnöklete alatt Csapó Dezső, Markovits Antal, Rosembersky Gyula, Vertán Zoltán, Zathureczky István biz. tagok, Pirovich József az orsz. kpti hitelszövetkezet képviselőjében, min előadó és Weingartner Andor egyleti titkár, mint jegyző.

Pirovich József előadó bemutatja a biharmegye területén működő hitelszövetkezetek 1905. évre vonatkozó zárszámadásainak kimutatását és vizsgálatok eredményéről szóló jelentéseit.

A terjedelmes jelentésből a következő érdekes adatokat emeljük ki: 1904. év végén volt 35 hit. szöv. 1905. évben alakult 10, névszerint: Belényesujlak, Csökmő, Dobrest, Gyapju, Nagyszalonta, Nagybaród, Nagyharány, Papmező, Robogány és Vedres-Ábrány. Folyó évben alakult 7. hit. szöv. névszerint: Biharszentandrás, Körösszeg, Magyarcséke, Okány, Sarkadkeresztur, Váncsod és Venter. Ezek szerint tehát a megye területén van összesen 52 hitelszövetkezet, melyeknek működése kiterjed 184 községre.

Ezen örvendetes szaporodás részben az int. bizottsági tag urak buzgó tevékenysége következtében állott elő — és ebben különös elismerés illeti Vertán Zoltán biz. tag urat, kinek önzetlen fáradozásával a magyarcsékei és belényesi járásban 1 év alatt 6 h. szöv. alakult: — részben pedig az mozdította elő a szaporodást, hogy a múlt évben az Orsz. kpti. hitelszövetkezet a kisbirtokosok országos földhitel intézetével együttesen oly típusu jelzalog kölcsönök folyósítását vette be üzletkörébe, amelyekkel a kisgazdák súlyosabb természetű jelzalog kölcsönüket kedvezően convertálhatják. Ezen kölcsönöket csak szövetkezeti tagok kaphatják 50 évre 5 és fél százalékos annuitás mellett és pedig a lekötendő ingatlan becsértékének 75 százalékáig.

A terjedelmes kimutatásból a következő főbb adatokat emeljük ki: az 52 hit. szöv.-nek összesen 15707. tagja van 29209 jegyzett üzletrészszel, melyeknek értéke 1.417.120 korona.

1. 1905. év végén a tényleg befizetett üzletrészek összege: 673.674 K.
2. 1905. év végén a takarékbetétek állománya 571.895 K.
3. 1905. év végén a gyűjtött tartalékalapok összege 64.547 K.
4. 1905. év végén a kpt. által nyújtott hitel összege 2.010.634 K.
5. 1905. év végén a kihelyezett összes kölcsönök összege 3.364.869 K.

Ezen kölcsönök összegét a tagok számához arányitva minden tagra átlag 214 kor. értékű kölcsön esik. — Örvendetes jelenségnek tekinthető azon körülmény, hogy a szövetkezetek az összes 35 millió kölcsönösszükséglet kielégítésére a kpt.-ből csak 201 millió koronát vettek igénybe és így a kölcsönök 40 százalékát önerjükéből, vagyis a saját vagyonukból és náluk elhelyezett takarékbetétekből fedezték.

A hitelszövetkezetek működése és vezetése általában kielégítő. A tagok — dacára az előző 2 évi mostoha termésviszonyoknak — fizetési kötelezettségeiknek úgy a tőkötörlesztést és kamatokat, mint az üzletrészbefizetéseket tekintve eleget tettek.

A szövetkezetek szaporodásával szükségessé vált az iránt is intézkedni, hogy az újabb hitelszövetkezetek az egyes bizottsági tag urak körzetébe beosztassanak és a szükséghez képest új bizottsági tagok választassanak. Új bizottsági tagokul a következők választottak meg: Lukács Géza földbirtokos (Csanás), működési köre Szentjobb, Jákóhodos és Poklostelek. Brósztel Lajos plebános (Margitta), működési köre Margita. Kéz és Szalacs. Dr. Markovits Manó szolgabíró (Cséffa) működési köre Okány, Busits N. gazdatiszt (Sarkad-Keresztur), működési köre Sarkad-Keresztur. Ováry Sándor uradalmi intéző (Iklod pusztá), működési köre Biharszentandrás. Sternthal Arthur (Körösszeg), működési köre Körösszeg, Vizesgyán.

Az eddigi bizottsági tagok körzetébe a következő hitelszövetkezetek osztottak be: Csapó Dezső (Darvas), Csökmő, Váncsod. Markovits Antal (Inánd), Gyapju és Nagyszalonta. Az ő körzetéből kiesett Árpád és ez Csanád Jenő főszolgabíró (Nagyszalonta) körzetébe osztott be. Markovits Károly főszolgabíró (Cséffa), Nagyharány. Rozemberszky Gyula plebános (Micske) működési köre Micske, Vedres-Ábrány, Tóti, Szunyogd és Biharszék. Vertán Zoltán földbirtokos ((Szombatság), működési köre Dobrest, Belényes-Ujlak, Magyar-Cséke, Papmező, Robogány, Szombatság és Venter. Zathu-

reczky István földbirtokos (Czécze) Nagybaród.

Amidőn még Pirovics Józsefnek odaadó, lelkiismeretes munkásságáért elismerését fejezte ki a bizottság, az elnök a gyűlést berekesztette.

EGYESÜLETEK.

A régészeti és történelmi egyesület közgyűlése.

A Biharvármegyei és Nagyvárad Régészeti és Történelmi-egylet 1906. június hó 24-én délután 5 órakor a muzeum-épületének nagytermében tartja felolvasással egybekötött közgyűlést s erre az elnökség most bocsájtotta szét meghívóit.

A közgyűlés tárgyai lesznek:

1. Elnöki megnyitó.
2. Szatmári György, várad püspök 1501—1505. Előadás, tartja: dr. Tóth-Szabó Pál.
3. Titkári jelentés.
4. Régiségtár-őri jelentés.
5. Vál. tagok választása.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

Csütörtök: Csöppség.
Péntek: A Legvitézebb huszár.
Szerdán, csütörtökön, pénteken, *Kornai Berta* és *Órley Flóra* vendégföltepte.
A szombati előadás *Márkus Emilia* fölteptét tervezik. Vasárnap utolsó előadás.

A koldusgróf. A három utolsó színházi estét azzal akarta emlékeztetessé tenni az igazgatóság, hogy egyszerre két fővárosi művésznőt is szerződtetett vendégfölteptésre. Az egyik vendég *Órley Flóra* régi, kedves ismerőse közönségünknek, kinek előkelő rutinos és diszkrét játéka nem a karzat tapsaira, hanem a művészetet kedvelő intelligens közönség elismerésére aspirál. *Kornai Berta* meglepően bájos és kedves jelenség, kicsi, de fegyelmzett hanggal, a képzelhető legélénkebb játékmóddal.

Nemcsak központja az együtteseknek hanem a legkitünőbb partner is, akinek minden mozdulata, arcjátéka telve van kerestlen pajkossággal. Igazi modern operetszínész. A régi szereplők közül *Károlyi Leonát* kell kiemelnünk, kinek énekszámai mellett különösen harmadik felvonásbeli jelenete sikerült nagyon szépen. *Palásthy* most is beigazolta, hogy *Karinszky gróf* egyik legjobb szerepe. Melegpöten ügyes volt a kis ifju *Toronyi*. akit »tiszteletli» pompás játékszerekek leptek meg.
Dr. K. J.

Az Országos Színész-egyesületben az ideji felvételi vizsgálatokat e hó 18 án és 19-én tartották meg. A vizsgázók három csoportba osztottak be. A gyakorlatosok csoportjába 89, a működési engedélylyel bírók csoportjába 29, az új kérvényezők csoportjába pedig 148 jelentkező volt.

SPORT.

Elnyerte az országos bajnok címet. *Szegedi Géza*, a kolozsvári egyetem hallgatója, a magyar atletikai szövetség június 17-én tartott budapesti bajnok versenyén 172 centiméteres magas ugrásával az ez évi bajnoki címet nyerte el. A versenyen ez volt legmagasabb ugrás. A távugrásnál pedig *Szegedi Géza* 680 cm-teres ugrásával a versenyen a második díjat nyerte el. A derék ifju nagyvárad szarmazású; az ideji szünidőt városukban tölti s az a szándéka, hogy az itteni szunnyadó sport-

életbe egy kis elevenséget hozzon. Szervezni akarja az atletikai és foot-ball csapatot Nagyváradon. Ideje volna, hogy különösen az ifjuság a kávéházak füstös levegője helyett a testedző, egészséges sport művelésére is fordítana egy kis gondot.

KÖZGAZDASÁG.

Értéktőzsde.

Budapest, június 20.

Oszták hitelrészvény — — —	678.—
Magyar hitelrészvény — — —	796.—
Leszámitoló bank — — —	506.—
Rimamurányi — — —	525.—
Oszták-m. államvasuti részvény	670.—
Közuti vasut — — —	594.—
Városi villamos vasut — —	327.50

A gabonatőzsde határdeje.

Budapest, június 20.

Buza okt. — — —	16.82
Rozs okt.-re — — —	17.12
Tengeri április 1906 — —	14.—
Zab ápr.-ra — — —	13.64
Repeze aug.-ra — — —	—.—

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktőzsde 1906 jun. 20-án.

Magyar aranyjárdék 4% — — —	113.50
Magyar koronajárdék 4% — — —	95.40
Magyar keleti vasuti államkötvény 4% —	85.50
Magyar földtehermentesítési kötvény 4% —	95.50
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	98.—
Magyar gyermekny sorsjegy-kölcsön —	211.—
Tisza-szab. és szegedi sorsjegy-kölcsön —	158.—
Oszták járdék papirban — — —	99.50
Oszták járdék ezüstben — — —	100.50
Oszták korona járdék — — —	158.—
Oszták járdék aranyban — — —	99.75
1860. oszt. államsorsjegyek — — —	158.—
Oszták-magyar bankrészvény — — —	16.80
Magyar hitelbank részvény — — —	809.50
Oszták hitelbank intézeti részvény —	675.50
Oszták-magyar államvasuti részvény —	676.75
Német birodalmi márka — — —	19.10
London vista — — —	117.25
Páris vista — — —	240.35
20 márkás arany — — —	95.45
20 frankos frankos (Napolendor) — —	23.46

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCKICS GYULA.

Nagyvárad—Püspökfürdő—Féliczfürdő.

	S z e m é l y v o n a t					
	ind.	8.08	10.05	2.26	4.44	8.44
Nagyvárad állomás	ind.	8.08	10.05	2.26	4.44	8.44
Várad-Velence	>	8.12	10.15	2.88	4.55	8.55
Rontó	>	8.28	10.29	2.52	5.09	9.08
Püspökfürdő	>	8.38	10.40	3.02	5.19	9.18
Féliczfürdő	érk.	8.50	10.52	3.14	5.31	9.30

Féliczfürdő—Püspökfürdő—Nagyvárad.

	S z e m é l y v o n a t					
	ind.	8.38	10.40	3.02	5.19	9.18
Püspökfürdő	ind.	8.38	10.40	3.02	5.19	9.18
Féliczfürdő	>	8.55	10.57	3.19	5.34	9.34
Rontó	>	9.02	11.04	3.26	5.51	9.41
Várad-Velence	>	9.15	11.17	3.39	5.54	9.55
Nagyvárad állomás	érk.	9.25	11.27	3.49	6.04	10.55

Az indulási és érkezési adatok közép-európai időre vonatkoznak. Az esteli 6 órától reggeli 5.59 percig terjedő idő feleke számmal van jelölve.

A 4° -os jelzálogsorsjegy kon- verziója

junius hó 22-én tul

nem eszközölhető; ki a fenti napig *el-
mulasztja* sorsjegyeit konvertáltatni,
károsodást szenved.

Az új jelzálogsorsjegyekre előjegyzéseket
eredeti feltételek mellett még elfogadunk.
A konvertálást *díj és költségmen-
tesen* eszközöljük.

Központi Takarékpénztár r. t.

Szilágyi Dezső-utca dr Adorján ház

Árverési hirdetmény.

Nagyvárad város tulajdonát képező
Széchényi-tér 14 számú telken lévő mag-
tár helyiség bérbeadása céljából 1906.
évi június hó 28-án d. e. 10 órakor a
városház bizottsági termében árverést
fognak tartani.

A magtár bérletének kikiáltási ára
1300 korona s a jelenleg érvényben álló
szerződésben, — mely szerződés egyszers-
mind árverési feltételekkel is szolgál, —
körvonalozott egyéb mellékszolgáltatások.

Árveretni szóval, vagy írásban zárt
ajánlat útján lehet. Bánatpénzűt a kiki-
áltási ár $\frac{1}{4}$ része vagyis 325 korona te-
endő le készpénzben, vagy óvadékképes
értékpapirokban. A bánatpénz zárt ajánlat
esetén ahhoz csatolandó, szóbeli árvere-
lők által pedig az árverési küldöttség el-
nökének kezéhez fizetendő, illetve te-
endő le.

Zárt ajánlatok a fent kitett határidőig
alulirotnál nyújtandók be.

Árverelőket tett ajánlatuk azonnal,
ellenben Nagyvárad városát csakis az
árverés eredménye felett hozandó hatá-
rozatának jogerőre emelkedésével köte-
lezi.

Árverelők annak elismeréséül, hogy
az árverési feltételekkel szolgáló szerző-
dést ösmerik s azt magukra nézve köte-
lezőnek elfogadja, zárt ajánlattevők ré-
széről az ajánlatba világosan kiteendő.

Az árverési feltételekkel szolgáló szer-
ződés alulirotnál hivatalos helyiségében a
hivatalos órák alatt megtekinthető.

Nagyvárad 1906 június hó 15-én,

Komlóssy József,

mint az árverelő küldöttség
elnöke.

Dorongosi dűlőben

**Szy József féle teljesen be-
ültetett és termő szőlő 9
parcellában eladó. Venni
szándékozóknak értekezhet-
nek a Polgári Takaré-
pénztárban Kossuth Lajos
utca 4 sz.**

Ugy a 3° -os *Magyar jelzálog hitelbank* nyere-
mény kötvényeinek konvertálására, valamint a nem kon-
vertált kötvények helyett kibocsátandó új sorsjegyekre
előjegyzést *már most elfogadunk.*

Nagyvárad Takarékpénztár r-t.

3° -os jelzálogsorsjegyek

K I C S E R É L É S É T

*Új nyereménykötvényekre
EREDETI feltételek mellett*

költség- és jutalékmentesen

E L V Á L L A L J U K.

Biharmegyei Takarékpénztár.

*Pártoljuk a hazai ipart! Ne vigyük pénzünket idegenbe,
hanem vásároljunk kizárólag magyar készítményű*

BÚTOROKAT

gyári árban, kezeség mellett a

Magyar Műbútorgyár Részvénytársaságnál

NAGYVÁRADON, FŐ-UTCZA ELEJÉN.

Ipari és kereskedelmi vezető: PORJESZ HERMAN.

Teljes lakás- szálloda- és kávéházberendezések műipari vállalata.

Kívánatra tervek és költségvetések. — Telefon 421 szám.

3° -os Jelzálogsorsjegyek

nálunk már most bejelenthetők *konvertálás céljából.*

Elfogadunk előjegyzéseket

új jelzálogsorsjegyekre

az eredeti feltételek mellett

Főnyeremény: Egy millió korona.

Előjegyzéseknél darabonként 20 korona óvadék csatolandó

Ezen sorsjegyekre kölcsönt a *legelőnyösebb* feltételek mellett
nyújtunk és drágább kölcsönöket konvertálunk.

BIHARMEGYEI KERESKEDELMI-, IPAR- és TERMÉNYHITELBANK

Nagyvárad, Teleky-utca 3. szám.

Telefon: 46. szám.

TÖRT SZÁMOK

TANÍTÁSA ÉS TANULÁSA

középiskolába készülő
tanulók, kisiparosok
és kisgazdák számára.

Irla: **RÁTKAY JÓZSEF.**

Kapható a

Szent László nyomdában.

Szilágyi Dezső-utca 5. sz.

Ára 20 fillér.

Vidékre 25 fillér előleges beküldése
mellett bérmentesen küldetik meg.

Nagyvárad város VILLAMOS MŰVE

értesíti a n. érd. izzólámpa körtéket tacc raktáron 3. legfeljebb 34 watt fogyasztással gyertyánként, melyek legolcsóbb árú kaphatók. A sima izzólámpa ára darabonként 72 fillér, ha világos (matt), színes fényképező-lámpák és különlegességek ugyancsak kártell áron kerülnek eladásra. Ugyancsak kaphatók nernst-lámpák és osmium-lámpák gyertyánként 15 watt fogyasztással.

Csillárok, és villamosmotorok eredeti gyári
vilámpák árak mellett

kaphatók a villamos mű igazgatósága elvállalja

villamosvilágítási

és erőátviteli berendezések felszerelését, bővítését, átalakítását, javítását, lámpák kezelését, hozzávaló szénpálcák szállítását, berakását és minden e szakmába vágó munkálatokat a legolcsóbb ár mellett

Nagyobb megrendeléseknél megfelelő engedmény. Költségvetés ingyen.

Hirdetés.

A „NAGYVÁRADI HITELBANK” részvény-
társaság. (Kossuth Lajos-utca 10. sz.)

Elfogad betéteket.

Legalább 3 hóig elhelyezett összeg
után 5%-os kamatot fizet.

Leszámitol váltókat.

Előleget ad: értékpapírokra, éksze-
rekre és terményekre.

Jelzálog kölcsönt nyújt: házakra és
földbirtokra.

Az igazgatóság.

Tavaszi és nyári idény 1906. évre.

VALÓDI BRÜNNI SZÖVETEK

Egy szelvény ára 3.10 mtr. (K 7—, 8—, 10— jó)
hosszu, teljes férfiöl- (K 12—, 14— jobb)
tönyre elegendő (kabát, K 16—, 18— finom)
nadrág és mellény) csak (K 21— legfinomabb)

Egy szelvény fekete szalon öltönyre K 20—, valamint
felöltő szövetek, turista-loden, selyem-kamarn stb.
gyári árban az elismert szolid posztógyári raktár által

SIEGEL-IMHOF, BRÜNN.

Minták ingyen és bérmentve. Mintaszerinti szállításért
felelősséget vállalok. A magánvevőre óriási előnyök
háruznak, hogy szöveiteit fenti cégénél közvetlen
gyári piacon rendelheti. 1599.

HIRDE T É S E K

jutányos árban

felvétetnek a

„TISZÁNTÚL”

kiadóhivatalában.

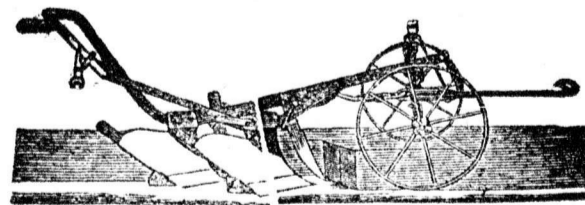
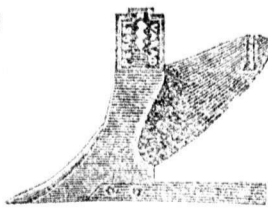
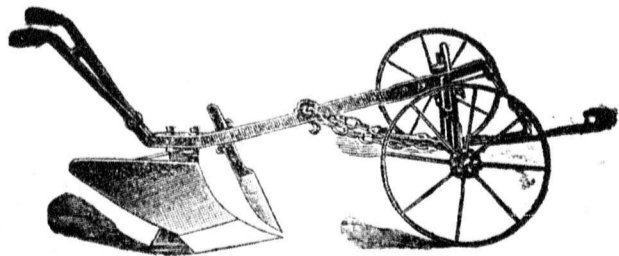
HÁASZ MANÓ kézmű-és diva táruháza NAGYVÁRAD Zöldfa-utca elején.

Nem kapható sehol oly óriási nagy raktár mint nálam,
különösen nagy mennyiség érkezett most, *grenadinok*,
pouplinok ruhára való vásznakból és *him-
zett bástistokból*. Ugy szinte *vászón* és *valansen*
esipkében és *betétekben* nagyon szép nagy raktár van.

Az árak pedig az ósmert igazán szolid olcsó árak.

PERGE és ROZSLAY gazdasági gép- és ekegyára

utóda

Gyár: Lukács György-u.

Nagyváradon.

Raktár: Nagyvásár-tér.

Mindennemű talajviszonyoknak megfelelő ekéket és egyéb talaj-

művelő eszközöket készít a legjobb minőségben.